

راهکارهای احیای تمدن اسلامی

چگونه می‌توان تمدن اسلامی را دوباره احیا کرد؛ سه کلان‌گفتمان بازگشت، تجدید و تلفیق بین بازگشت و تجدید را برای تحلیل این موضوع می‌توان به کار برد. فرایند تمدن‌سازی بعد از انقلاب، وجوه گذشته را در خود دارد و توسط کسی (رهبر شهید) بیان شده که خودش در دل میدان بوده است. در اتاق نظریه‌پردازی نبوده و چون مشغول اجرا بوده و عملاً برای ایشان آن نظام‌مند کردن آن وجود نداشته است و این مسأله مطلوبیت رهبر شهید را می‌سازد که کار جامعی در مورد نظریه ایشان نشده که باید به آن بپردازیم.

در باب رهبری باید به نوعی از تحلیل‌های رسانه‌ای بیرون برویم و کار را به این مسأله تقلیل ندهیم که ایشان در کدام جریان سیاسی است، بلکه رهبری را باید به عنوان نهاد تمدنی بدانیم و این که قلب پتنده یک پروژه تاریخی است و در این صورت نگاه ما به رهبری نگاه به یک فرد نیست.

کجای تاریخ ایستاده‌ایم

یک پرسش بنیادی فراروی ما هست و این که بعد از پنج دهه از انقلاب در کجای تاریخ ایستاده‌ایم. پارادوکس امروز در کشور این است که چرا جمهوری اسلامی در برخی لایه‌ها چنین پیروزمند و خیره‌کننده عمل کرده ولی در ساده‌ترین لایه‌ها با لگنت و ضعف روبه‌روست؛ ما در صنایع های تک، هسته‌ای، ساخت دقیق‌ترین موکب‌ها و پهپادها در تراز پیش کشور دنیا هستیم و نقشه ژئوپلیتیک منطقه را تغییر داده‌ایم ولی در همین حال بر سر تنظیم بازار ارز و رفع ناترازی و بیوکراسی صدور مجوز و مسائل فرهنگی کجای مافیای خودرو درآمده هستیم.

مراحل شکل‌گیری تمدن اسلامی از انقلاب تا
جامعه‌سازی را می‌توان چنین بیان کرد: انقلاب اسلامی
شکستن انسداد بود؛ نظام اسلامی هندهسه حاکمیت
بود ولی دولت اسلامی که قرار بود منش اسلامی را حاکم
کند، تحقق نیافته و ما در این مرحله گیر کرده‌ایم؛ رهبری
دوم ما مورثیت صیانت ساختاری را داشتند که به خوبی
رخ داد ولی دولت اسلامی گرفتار دنیوا سازری و وارداتی
و عقلانیت‌های «غربی» بزرگ شده با مفاهیم اسلامی، است.
البته مسئولان مقصر نیستند و وقتی ببینند نسخه‌ای
وجود ندارد، لزوماً دنبال مدل‌های غربی خواهند رفت
و اما ریشه‌های معرفتی و حوزوی این انسداد چیست
که با قدرت در برابر تحریم و همه قدرت‌های ایستاده‌ایم
ولی در مسائل مبتلا به درمانده‌ایم. در اینجا دو سه
نکته از منظر حوزوی مهم است: اول این‌که ما توقف
بسیار وحشتناکی در فقه فردی کردیم و به فقه نظامات
ورود نکرده‌ایم. لذا به نوعی تکنوکراسی استثنای رجوع
کردیم. در تولید ثروت و تدوین قوانین اقتصادی و
سیاسی کتان عملاً چیزی وجود ندارد لذا دستگاه‌های
اجرائی برای اداره زندگی مردم مجبورند سراغ مدل‌های
نئولیبرالیستی و اشکال دیگر بروند. فقه گفت‌وگوی
حاکمیت یعنی رویکرد دستوری، مشکل دیگر کشور
است. در گذشته فقه دستوری روابط را تنظیم می‌کرده
ولی امروز باید فقه گفت‌وگو و حوار شکل بگیرد تا
فقط در حوزه شعار باقی نمانیم. الان مخاطب جوان
می‌پرسد که شما این‌قدر سخن
از تمدن اسلامی می‌گویید چه
چیزی از آن بیرون آمده است لذا
انگیزه‌ای برای رفتن به سمت آن
ندارند.

چہرہ

**دیدار معاون هنری وزارت
ارشاد با علی نصیریان**

مهدی شفیعی، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد به دیدار علی نصیریان، بازیگر پیشکسوت تئاتر، سینما و تلویزیون رفت. نصیریان با اشاره به این که هنر ارزش بسیار بالایی دارد و نباید وسیله قرار گیرد، گفت: های مهم در هر کشوری مدیریت فرهنگی آن است به دلیل توان و ریشه‌های مردم در ارتباط هستند. از شما به عنوان می‌خواهم حواستان به جوان‌ها در عرصه تئاتر باشد. زیرا داریم که می‌توانند در عرصه فرهنگ مؤثر باشند. همان طور تعدادی بسیار درخشانی در تئاتر داریم که حتی در عرصه خنجره‌اند. آدم‌هایی مانند من، مهرجویی و بقیه همکاران، استه‌از همین کشور بودیم و به‌طور قطع امروز هم در کشورمان تعدادی داریم که باید ادامه راه باشند. معذور هم نسلی دوش را دارد؛ استعدادهایی که خلاق هستند و می‌توانند آثار برینند.

در زندان؛ گروه‌های ای
سیمرغ در منطق الطیر
و آواز گداز به بزرگان
ووم ای رویداد بامی‌زانی
تست میراث خوشنویسی
در میزندگان حاضر در
غلام‌محسن امیرخانی

هنرمندان، نیازمند بررسی آثار و شیوه مواجهه آنان با شعر است اما آنچه برای ما اهمیت دارد، ایجاد انگیزه برای مطالعه، پژوهش و شکل‌گیری ارتباطی عمیق‌تر با مفاخر فرهنگی کشور است.

❓ معیار شما برای انتخاب آثار هنری با محوریت اشعار استاد شفیعی کدکنی چیست؟

از نگاه من، مهم‌ترین معیار، توانایی هنرمند در درک مفهوم شعر و تبدیل آن به یک بیان تصویری مستقل و خلاقانه است. برای ما صرفاً بازنمایی واژه‌ها و شعر در قالب تصویر اهمیت ندارد؛ بلکه ما خواهیم هنرمندی را مهم‌تر حفظ پیوند معنایی با تصویر، و تجربه شخصی خود را نیز در آفرینش آن در خیل کرده‌باشد. اصالت، ایده، خلاقیت، کیفیت هنری، انسجام بصری و میزان ارتباط اثر با فضای فکری و عاطفی شعر، از مهم‌ترین شاخص‌هایی هستند که به اعتقاد من باید در ارزیابی چنین آثاری مورد توجه قرار گیرند.

تابان نیز نگاه کلی‌تری به ما اجزاست و گفت‌وگوهای است که شده البته این‌ها جزئیات شگاله بگیرد. چون من شخصاً نقشی در انتخاب آثار ندارم، ولی می‌دانم طبق صحبت‌ها درباره این موضوع معیار ما و او را این گونه بوده است.

❓ چه خلایا نیازی را احساس کردید که تصمیم به راه اندازی چنین جایزه‌ای گرفتید؟

احساس می‌کنم یکی از نیازهای مهم فضای فرهنگی امروز، ایجاد ارتباطی مؤثرتر میان میراث ادبی ایران و جریان‌های هنری معاصر است. ما مفاخر بزرگی داریم که آثار و اندیشه‌هایشان ظرفیت الهام‌بخشی برای نسل‌های مختلف را دارند، اما گاهی شیوه معرفی این سرمایه‌های فرهنگی محدود به قالب‌های تکراری می‌شود. در نهایت، معتقدم پاسداشت مفاخر فرهنگی زمانی معنا و اثرگذاری عمیق‌تری پیدا می‌کند که از یادآوری نام و جایگاه آثار فراتر برویم و شرایطی فراهم کنیم که اندیشه و آثارشان همچنان در زندگی فرهنگی جامعه حیران داشته باشد. استاد شفیع کدکنی از چهره‌های هستند که شعر و اندیشه‌شان ظرفیت پیوند میان نسل‌ها را دارد. امیدوارم این رویداد گامی هرچند کوچک اما ماندگار در مسیر شناخت بیشتر این میراث ارزشمند تقویت گفت‌وگوی میان ادبیات و هنر معاصر باشد.

تصویر

^a $p < 0.05$; ^b $p < 0.01$; ^c $p < 0.001$; ^d $p < 0.0001$; ^e $p < 0.00001$; ^f $p < 0.000001$.

بسیاری ایشان را بشناسند اما فرصت مطالعه عمیق آثارشان را نداشته باشند. تصویرگری می‌تواند نخستین جرقه کنجگای برای ورود به دنیای شعر و اندیشه این شاعر برجسته باشد. هنگامی که یک هنرمند با برداشت شخصی خود، مفهومی شاعرانه را به تصویری می‌کشد، مخاطب علاوه بر نمایش اثر هنری به کشف معنای شعر اصلی نیز ترغیب می‌شود. به اعتقاد من موفقیت واقعی این نمایشگاه زمانی اتفاق می‌افتد که مخاطب پس از دیدن آثار، علاقه‌مند شود سراغ کتاب‌های استاد برود و ارتباط عمیق‌تری با شعر ایشان برقرار کند.

❓ باتوجه به برگزاری این جایزه، بینش و شناخت نسل جوان امروز از مفاخر ایرانی را چطور ارزیابی می‌کنید و آثاری که به

دست‌تان رسیده چندر حاکی از اشراق این نسل
نسبت به این حیطه‌است؟
به نظر من نباید فاصله احتمالی بخشی از نسل جوان با ادبیات کلاسیک و معاصر را به معنای بی‌علاقگی آنان به فرهنگ ایرانی تعبیر کنیم. نسل امروز شیوه‌های متفاوتی برای شناخت، تجربه و بیان مفاهیم فرهنگی دارد. وظیفه ما این است که زمینه چنین ارتباطی را متناسب با زبان و ابزارهای این نسل فراهم کنیم. حضور هنرمندان جوان در چنین رویدادهایی نشان می‌دهد که ظرفیت قابل توجهی برای بازخوانی میراث ادبی ایران با نگاهی معاصر وجود دارد. البته ارزیابی دقیق میزان شناخت

شعر در آن

χ^2 χ^2 χ^2 χ^2

۴) مسأله بعدی برگزاری چنین رویدادی است که با محور پرداختن به مشاهیر و شخصیت‌های ادبی علمی و فرهنگی می‌شود. اساساً این جایزه چقدر می‌تواند در تقویت هویت ملی مأمور باشد؟ به خصوص این‌که در سال‌های اخیر جامعه بیش از گذشته علاقه دارد تاریخ و هویت و فرهنگ خود را ببیند.

هویت فرهنگی یک ملت، تنها در آثار تاریخی و گذشته آن خلاصه نمی‌شود؛ بلکه در میزان شناخت، ارتباط و تعامل نسل‌های امروز با میراث فکری و هنری آن جامعه معنای پیدا می‌کند. شخصیت‌هایی همچون استاد محمد رضا شفیعی کدکنی، بخشی ارزشمند از سرمایه فرهنگی و معنوی ایران هستند. معتقدم پاسداشت این بزرگان زمانی اثرگذارتر خواهد بود که از قالب مراسم تشریفاتی فراتر برود و به فرصتی برای آفرینش هنری، اندیشیدن و گفت‌وگوی میان نسل‌ها تبدیل شود. چنین رویدادهایی می‌توانند به تقویت احساسات و تعلق فرهنگی کمک کنند و یادآور شوند که هویت ایرانی، میراثی زنده، پویا و الهام‌بخش برای نسل‌های آثار جدید است.

❓ برگزاری چنین نمایشگاهی چقدر می‌تواند پیوندی بین جامعه و مفاخری

چون شفیعی دکدنی برقرار کند و به شناخت بیشتر اشعار او منجر شود؟ یکی از اهداف اصلی ما، ایجاد مسیری تازه برای آشنایی مخاطبان با جهان فکری و شاعرانه استاد شفیعی دکدنی است. ممکن است

برش

مسجد جامعی: امروز توجه جامعه به مفاخر ملی بیشتر شده است

در حاشیه نمایشگاه، با احمد مسجد جامعی، وزیر اسبق ارشاد گفت و گو کردیم که در ادامه می خوانید:

نمایشگاه‌هایی از این دست که با محور اشعار مفاخر معاصر برگزار می‌شوند، چقدر می‌توانند در تقویت هویت ملی ما نقش داشته باشند؟

استاد شفیعی کدکنی شاعر ملی ماست و درک گامش از مفاهیم و نمادهای تمدنی بهره می‌گیرد که جنبه وطن دوستی دارد. نمونه‌ان شعر معروف اوست:

«ای کاش آدمی، وطنش را مثل پنفسه‌ها/ در جعبه‌های خاک
یک روز می‌توانست/ همراه خویشین ببر/ هر کجا که خواست»

یادآوری بسودن این شعر، پرسشی را مطرح می‌کند که جواب آن انکاری است: یا همین طور در سایر اشعارش، شفیعی کدکنی به کار می‌برد که برای ایرانیان جنبه آشنایی دارد، به خصوص این که این اشعار از دو کانال عبور کرده‌اند؛ یکی که توسط استاد شفیعی کدکنی سروده شده و دیگری که استاد محمدرضا شجریان نیز این اشعار را خوانده است. گروه سوم، تصویرگران هستند که با انتخاب این اشعار، به ارائه اثر پرداخته‌اند. «اگر می‌شد صدا را دید» عنوان شعر شعری است از خود شاعر، البته هر کسی برداشت خود را از شعر دارد به دلیل این که شعر اساساً چندوجهی است. باین حال، هنرمندان در این نمایشگاه، با فقه موضوعی که از اشعار داشته‌اند، به زیبایی آن را به تصویر کشیده‌اند. خواندن شعر از قدیم باب بوده، شعر به سرودن شعر

سینما

«خانه دوست کجاست»
در راه جشنواره توکیو

فیلم سینمایی «خانه دوست کجاست» به کارگردانی زنده‌یاد عباس کیارستمی از تولیدات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، در سی‌ونهمین جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو در ژاپن به نمایش درمی‌آید. این فیلم در بخش ویژه «فیلم‌های محبوب آکیرا کوروساوا» روز ۴۱۴م (۱۴۵/۱۲/۲۶ کتبر ۲۰۲۶) به نمایش گذاشته می‌شود. در این بخش که به نمایش تعدادی از آثار برجسته تاریخ سینما اختصاص دارد، علاوه بر «خانه دوست کجاست»، فیلم «سیرک» ساخته چارلی چاپلین و دو فیلم «سانشیرو سوگاتا» و «زیستن» به کارگردانی آکیرا کوروساوا نیز به نمایش درمی‌آید. «خانه دوست کجاست» محصول سال ۱۹۸۷ میلادی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که داستان احمد دانش آموزی را روایت می‌کند که برای بازگرداندن دفتر مشق دوستش راهی روستای همسایه می‌شود. عباس کیارستمی در این فیلم با روایتی ساده از زندگی کودکان، مفاهیمی مانند دوستی، مسئولیت‌پذیری، وجدان و تعهد را به تصویر کشیده است.

سیقی

سب شعر و موسیقی نابینایان
 و فرهنگسرای ارسباران

به مناسبت روز جهانی عصب سفید، ویژه برنامه «شب شعر و موسیقی نابینایان» با حضور جمعی از شاعران، هنرمندان روشنفکر و اهالی فرهنگ و هنر، امروز (۲۳ مهرماه) ساعت ۱۸ اجرای حمید سهرابی در فرشته‌گساری ارسباران برگزار خواهد شد. سخنرانی قدمعلی سرامی شاعر و ترانه‌سرا و اجرای برنامه توسط عطیفه عطاران، عباس شزار، نرگس شزار و نیما طباطبایی از دیگر بخش‌های برنامه است. همچنین مستند «نابینایان» به کارگردانی مرتضی طیبی و تهیه‌کنندگی هانف شزار به نمایش درمی‌آید و بخش‌های متنوعی از اجرای موسیقی با حضور هنرمندان برگزار می‌شود. اجرای بیانو و آواز توسط علی ترکی‌پور، اجرای قطعه «دل‌ایگزین» اثر پرویز مشکاتیان با هنرمندانی از فرهنگ حسینی (ستورا) و ماهگل مقدر (عود)، اجرای گروه موسیقی «چکاده» از افشینان، دنووازی بیانو و کلاریت توسط امید قربانی و سیدمه حسن‌زاده و اجرای بیانو و آواز توسط پوریا حاتم‌ی و هانف شزار از جمله بخش‌های موسیقایی این رویداد فرهنگی و هنری خواهد بود.

